

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Arne Lygre
Titel	Niets van mij
Jaar	2013
Uitvoering	

Copyright (C) 2013 by Arne Lygre

arne lygre

vertaling ludwig dierinck & alain pringels

niets van mij

Ingenting av meg

Personages:

Mij (ik)

Hij

Een mens

Ex

*Een mens belichaamt drie verschillende identiteiten: zijn moeder,
mijn moeder
en mijn zoon.*

Een zomer

Een winter

Van ons (Lente)

Enkele dagen

Kort na

Enkele jaren later

Nu

een zomer

hij Een klein appartement. Lege plaatsen.

Bijna geen meubels.

Jij en ik.

ik Ja.

hij Zo is het.

ik Ik heb hetzelfde gedacht. Dit is de werkelijkheid, dacht ik.

Hier ben ik.

hij Hier zijn wij.

Wij zijn twee. Wij beslissen. We zeggen dat het hier is dat ons leven geleefd moet worden. Het is nog niets hier, maar we hebben een wil, nu.

We moeten alleen beslissen. Onze woorden betekenen iets.

ik Ja.

Ik laat alles achter thuis.

hij Dat moet je. Dit hier is niets zonder jou.

Je kan van mij zijn, nu.

ik Van jou.

hij Ja.

ik Wil ik dat nog wel? Van iemand zijn.

hij Wil je niet?

ik Ik heb daar veel over nagedacht. Wanneer ik er niet in slaag, dacht ik, wanneer ik niet met die man kan leven en met het kind, dat ik nog heb, dan zal ik het niet nog eens proberen.

Nooit meer.

hij En dan heb je mij ontmoet.

ik Ja.

hij Dat maakt me gelukkig.

ik Mij ook.

Ik denk dat ik gelukkig ben.

hij Er is ook de onrust, natuurlijk. Niet alleen de vreugde. Maar dat gaat voorbij. Van zodra we beslissen.

ik Ik ken je bijna niet.

hij Dat is niet waar.

ik Ik ken je een beetje.

hij Overigens, elkaar kennen is niet het belangrijkste. Er is ook het gevoel.

Het gevoel dat het anders is dan alles wat daarvoor was.

Dat zijn wij, nu.

ik Voor een korte periode, heb je gezegd.

hij Ja.

ik Voor een paar jaar. Wanneer je me wil, ben ik een paar jaar van jou, heb je gezegd.

hij Ja.

ik Ik heb je nu nodig. Jij hebt mij nodig.

hij Dat wist ik onmiddellijk wanneer ik je zag. Ik kan haar niet laten gaan, heb ik gedacht.

ik Je hebt me lang aangekeken.

hij Ja.

ik Ik zit aan de bar en ik voel je arm tegen mijn rug wanneer je iets te drinken bestelt.

hij Het is stampvol. Het is dan ook normaal iemand aan te raken.

ik Het bevalt me. Ik wacht nog wat, dan draai ik me om naar je.

hij Hallo.

ik Dat deed me plezier.

hij Ik dacht dat je vlug zou weg gaan. Maar nee. Je bent blijven zitten.

ik Ik wou niet terug naar huis.

hij Ik hield van je.

ik Ja.

hij Ik wil haar meenemen van hier, heb ik gedacht.

ik Dat werd mij vooral duidelijk wanneer we van de ene bar naar de andere gingen. Het is zijn manier om me te isoleren en ons samen te presenteren in een nieuwe ruimte, heb ik gedacht, dan zullen we elkaar anders zien dan voordien.

hij Ja.

ik Daar zal niemand iets weten van ons.

We hebben tegen de kelner gelogen en haar verteld dat we wilden feesten ter ere van ons. Dat we hals over kop getrouwd waren, hebben we gezegd.

hij Ze heeft ons gefeliciteerd. Ons omarmd.

Ze heeft ons zelf iets te drinken aangeboden.

ik In zekere zin was het niet gelogen, wat we zeiden. Het is waarheid geworden.

hij Ons begin.

ik Na die avond was ik niet meer dezelfde.

hij Ik ook niet.

ik Hij kan het leven dat ik heb vernietigen, dacht ik bij mezelf,
wanneer ik 's morgens wakker werd.

hij En ik dacht, nu zou ze hier bij mij moeten zijn.

ik Ik was er niet. Ik ben niet met je meegegaan. Ik had het wel graag
gedaan. Maar nee.

Ik ben in mijn eigen bed wakker geworden.

Deze man kan mij vernietigen, dacht ik.

hij Ik zou het niet doen.

ik Maar je zou kunnen.

hij Misschien.

ik Jij bent het die mijn geluk bepaalt nu. Ik denk dat ik mijn eigen
vrije wil heb, ik kan dit hier stopzetten, zeg ik tegen mezelf, maar
het is niet waar. Wanneer je me de mogelijkheid geeft te zijn waar
jij bent, zal ik niet in staat zijn ergens anders te zijn.

hij Daar ben ik blij om.

ik Is dat zo?

hij Ik was zo eenzaam.

ik Ik ook.

hij Nu weet ik niet meer hoe dat was.

ik Ik ook niet.

hij Alles is anders.

ik Wij zijn hier.

hij Hier is nog niets, maar we kopen wat we nodig hebben.

ik Ja.

hij We hebben een bed. Het staat in de
woonkamer.

We gaan naar bed.

ik Ik ga tegen je aan liggen. Ik voel je lichaam tegen het mijne.

Iedere avond opnieuw.

hij Ik wil je.

ik We kleden ons uit.

hij Jij ligt onder mij. Ik zie je gezicht, je borsten, je geslacht,
ik leg je benen op mijn schouders en dring in je binnen.

We vrijen.

ik Daarna zeggen we niets, voor een lange tijd.

hij We rusten.

ik Ik mag nu niet zwak zijn, fluister ik.

hij Je bent sterk.

ik Ik blijf niet lang, zeg ik.

hij Ja.

ik Ik ben zo'n vrouw, die naar huis rijdt, haar auto voor het huis
parkeert, de deur opendoet en naar binnengaat. Die voor haar kind
kookt en een laatste maal bij hem alleen is, hem goede nacht zegt
en zegt dat ze hem graag ziet, vergeet dat niet, zegt ze, en zo
gebeurt het.

Hij vergeet het niet.

Zo ben ik. Zo'n vrouw.

hij Ja.

ik Zonder jou ben ik niets.

hij Ik wacht hier.

ik Ik ben klaar, zeg ik tegen mezelf, wanneer ik mijn man de deur
hoor openen. Hij kijkt in de woonkamer, ik zit op de sofa, en hij
lacht naar mij, vraagt of ik een aangename dag heb gehad.

Ik hoor hem in de keuken, ik hoor hem in de badkamer. Ik hoor hem in de slaapkamer. Na een tijdje hoor ik hem diep slapen.

Ik ga en neem de koffer die ik heb verborgen, waarin ik reeds een aantal kleren had opgeborgen. Ik neem mijn laatste dingen, die ik voordien nog niet had ingepakt zonder mij verdacht te maken.

Ik sluit de voordeur achter mij.

hij Je komt terug naar hier. Ik open de deur, ik geef je een zoen, ik zeg: welkom.

ik Ik zet mijn koffer neer.

een winter

hij Welkom.

ik Ik heb het eindelijk gedaan.

Ik ben weggegaan.

hij Ja.

ik Zo iemand ben ik. Iemand die alles achterlaat.

hij Ik geloof dat ik van je hou.

ik Mijn man zou me nooit hebben laten gaan. We zullen altijd samen zijn, heeft hij eens gezegd.

Altijd.

hij Ik ben hier.

ik Ik antwoord niet onmiddellijk. Ik kijk naar je.

Dat helpt.

hij Goed.

ik Dat moet iets betekenen, zeg ik tegen mezelf, het helpt, jou bekijken.

hij Het betekent iets.

We zijn samen. Wij, nu.

ik Jij weet niets van mij.

hij Een beetje.

ik Dat wat ik je vertel. Wat ik vertel en wat ik doe. Niets anders.

hij Misschien.

ik Ik hou ervan. Van het gevoel, dat niet alles, zoals het was, verder gaat.

hij Ja.

ik Wat ik zeg, wat ik doe. Is wat je krijgt.

Een beeld dat ik maak.

hij Dat is wat ik wil. Jij, zoals je zijn wil.

ik Misschien toon ik later, beetje bij beetje,
nog iets meer.

hij Ja.

ik Dat zou goed zijn.

hij Ja. Dat zou goed zijn.

ik Ik mag niet aan mijn zoon denken, nu.

hij Nee.

ik Hij denkt aan mij. Hij heeft duidelijk aan mij gedacht. Hij ligt stil,
kijkt naar de muur, bestudeert het patroon op het houtwerk.

Na een tijdje kan hij zijn ogen niet meer openhouden en slaapt hij
weer in.

Hij weet niet dat ik er niet meer ben, maar hij denkt aan mij. Een
korte periode.

Hij is daar, en ik ben hier.

hij Ik denk niet dat daar iemand aan mij denkt, nu.

ik Ik misschien.

hij Ja, jij.

ik Hij is mijn leven denk ik en ik kijk naar je en zie dat jij ook naar
mij kijkt, plotseling is er iets wat me bang maakt in die blik, en ik
zwijg, en ik denk: ik moet iets zeggen.

Ik zeg: dit heb ik nooit eerder gevoeld.

hij Ik denk: zij is in mijn leven nu. Ik steek een hand uit, en
breng je dichterbij mij, kus je. Ik zeg: kom hier.

ik Ik leg mijn hoofd in je nek, ruik je.

hij En zo zullen we blijven staan. Voor een lange tijd. Voor een heel, heel lange tijd. Maandenlang.

ik Dat is liefde.

hij Ja. Dat is het misschien.
Een liefdesgeschiedenis, denk is soms.
Dit hier.

ik Dat zijn wij.

hij We herhalen het, keer op keer. Dat zijn wij, herhalen we.

ik Ik hou ervan. Het geeft een veilig gevoel.

hij Dat is goed. Ik wil dat jij je veilig voelt. Geheel zonder angst moet je zijn.

ik Ja.

hij Ze zal weer vlug weggaan, dacht ik wanneer je terugkwam.

ik Ik heb niets meer, en op een dag wil hij mij hier niet meer hebben, zeg ik tegen mezelf, nu.

hij Dat is nog veraf.

ik Ja.

hij Jij bent niet zo iemand die het heden door de toekomst laat verstoren.

ik Nee.

hij We zijn hier. We hebben een bed. We kopen een keukentafel.

ik Ik wil aan die tafel zitten, opstaan, voelen hoe elke dag begint.
Naar je kijken.

hij Ik maak een kop koffie, neem twee koppen uit de kast, giet er koffie in en geef één kop aan jou, van de andere drink ik.

ik Zo. Precies zo. Iedere morgen, zo, zeg ik tegen mezelf.

hij Ik kijk naar je en stel me vaak voor, dat je nog steeds je vorige leven zou hebben.

ik Heb ik niet meer.

hij Ik zou kunnen begrijpen dat het je spijt.

ik Ik heb geen spijt.

hij Misschien later. Ik zou het begrijpen mocht het gebeuren. Je zou het me kunnen zeggen.

ik Ja.

hij En ik. Ik ook. Indien er mij iets zou overkomen. Ik wil er eerlijk over zijn.

ik Er zal niets gebeuren.

hij Nee.

ik Ik ben waar ik moet zijn.

hij Je bent hier. We zijn samen.

Op een dag huren we een wagen en maken we een lange uitstap. Ik toon je een huis op de rand van een helling, en nadien rijd je me naar een dichtgevroren fjord. We verblijven een tijd lang in beide oorden en vertellen aan elkaar hoe het vroeger was.

ik Ik word deel van jouw verhaal, jij van het mijne.

hij Ja. Zo is het.

Ik spuug op het huis. En jij kust het ijs en dan is het voorbij.

ik Nadien denken we er niet meer aan terug.

hij We zijn bijna terug thuis.

ik Of, we rijden gewoon verder.

hij Ah ja?

ik We zijn onderweg. We hebben het goed. We willen niet dat het stopt.

Aan de dagen die nu komen, zal ik nog vaak terudenken, wanneer je geen deel meer van mijn leven bent.

hij Wat gebeurt er?

ik We slapen in hotels. We eten in restaurants. We wandelen op het strand.

Ergens kleden we ons plotseling uit.

We willen baden, en we gaan in de zee.

We beginnen te zwemmen.

Het is koud, maar we laten ons daardoor niet hinderen.

We zeggen dat we sterk zijn.

We zijn vervroren, maar we dwingen ons om nog verder te gaan.

We verdragen het, zeggen we. Lang, zeggen we.

Zeer lang.

Eén van ons heeft problemen, zonder adem, verstijft. Probeert boven te blijven.

hij Ja.

ik Zonder mij zou je dit niet overleven.

hij Maar we hebben het gehaald. Ik ben hier.

ik Wij zijn hier.

hij We hebben een hotelkamer. We douchen met warm water.

We slapen onder een donsdeken.

Je valt in slaap. Ik blijf heel dicht tegen je aan liggen, normaal had ik me al lang omgedraaid, in een andere houding. Ik voel je adem, zowel het geluid als de beweging, mijn arm ligt op je borst en beweegt zich op hetzelfde ritme.

Ik wil het niet, maar ik maak je wakker. Dat is wat er gebeurt.

Ik zie je graag.

ik Ik denk dat ik het weet.

hij Bedankt.

ik Ik antwoord niet.

hij Je omarmt me.

ik Ik val terug in slaap.

hij De volgende dag gaan we terug naar huis.

ik Het is goed geweest, zeg ik wanneer we het appartement
binnenkomen.

hij Ja.

ik We begrijpen elkaar.

van ons (lente)

hij We kopen een sofa. We verhuizen het bed naar de slaapkamer, en we installeren de sofa voor het venster.

We hebben zicht op een straat.

ik Een doorgangstraat.

hij Auto's. Mensen. Lawaai.

ik Dat doet mij plezier.

hij Mij ook.

Zo moet een stad zijn.

ik Er kan van alles gebeuren.

hij We verhuizen.

ik Ah ja?

hij We vinden een betere plaats. Dicht bij de haven.

ik Ik heb altijd zicht op zee willen hebben.

Ik had het aan mijn man moeten zeggen wanneer hij mij voor de eerste keer zijn huis toonde. Ik kan hier niet wonen, had ik hem moeten zeggen, we kunnen hier alleen maar het woud zien, had ik hem moeten zeggen, het doet er niet toe, een veld, een grasachtige helling, een berg, had ik hem moeten zeggen, maar het was zijn ouderlijk huis, een erfenis, van verkopen was geen sprake.

hij We zitten samen op de sofa.

ik We zwijgen. Uitgeput, misschien. Onze eerste nacht hier, zeggen wij tegen elkaar en wij klinken.

hij Ja. We openen een fles. Drinken een glas.

We kijken naar de haven en volgen de bewegingen van een containerschip. Ik vertel je dat het mogelijk is om een plaats te reserveren op één van die boten, je eigen cabine te hebben en van de ene naar de andere haven te varen. Er zijn reisagentschappen die een dergelijke formule voorstellen, zeg ik. Dat zou ik graag hebben, zeg ik. Een groot schip met bijna niemand aan boord. Wij en misschien enkele passagiers en een kleine crew.

Dat is alles, zeg ik.

ik Doen we, deze zomer.

hijMisschien.

ik Dat zou me plezier doen.

hijMij ook.

ik Het is een goede periode, zeg ik vaak. Ik had nooit gedacht dat ik dat op een dag nog zou zeggen, zo voelt het leven dat ik gekozen heb, nu.

Hier is het goed, zeg ik.

hijIk kan het me niet voorstellen zonder jou.

ik Ik weet het. Of nog, ik merk het.

Niet aan grote dingen. Alleen enkele kleine veranderingen. Dingen die je doet. Woorden die je niet kunt tegenhouden.

hijIk ben van haar, zeg ik tegen mezelf.

Zij is van mij.

ik Ik buig me naar je toe. Ik leg mijn hoofd op je knieën.

hijIk streel je voorhoofd, je haren. Ik zie dat het je goed doet.

ik Sluit je ogen, zeg je. Ontspan je, zeg je.

hijIk denk: kijk me niet aan. Ik denk: ik vernietig haar. Maar ik gedraag me niet als zodanig, ik blijf gewoon zitten en ik ga door

met haar te strelen. Ik kan je niet zeggen dat ik je pijn doe door te zijn wie ik ben; dat het me overkomt te denken dat je met mij minder bent dan je zou moeten zijn, of dat je niet meer dezelfde bent dan voorheen, ik kan het me voorstellen het je te zeggen, ik ben niet goed, zeg ik, vertrek op tijd, zeg ik, maar dat is niet wat er gebeurt. Ik zwijg. Jij zwijgt. Je ligt uitgestrekt, de ogen gesloten en een lichte glimlach op je lippen, en we hebben een nieuw appartement waar we samen kunnen leven.

ik Het is laat. We zijn moe. We gaan gauw slapen, maar niet onmiddellijk. Ik heb zin in hem, zeg ik tegen mezelf, en ik glij met mijn hand tussen zijn benen, ik maak zijn broek open.

hijJa.

ik Je bent hard.

hijk neem je hoofd met vastberaden hand en druk mijn penis tegen je lippen, neem hem in je mond, zeg ik je op een toon die ik anders niet gebruik.

ik Van dichtbij is hij geschoren. Naakt. Ruw. Bloeddoorlopen aderen over de hele lengte van de penis.

hijJe pijpt me en masturbeert me tot ik op je gezicht spuit.

ik Ik hou van hem, zeg ik tegen mezelf.

hijk vind papier. Ik veeg je af.

ik We hebben het goed.

hijJa.

ik We zijn vaak alleen.

hijDat doet me goed.

ik Mij ook.

hijHet is ons leven, zeggen wij.

ik We isoleren ons, een beetje.

hijJa.

ik Er zijn maar weinig mensen waarmee we contact hebben.

hijJa. Alleen maar enkele. Vaak bellen ze. Alleen een kort bezoek, zeggen ze.

ik Het is familie, zeg je.

Het is ons zwakke punt, zeg je. Het zijn de enige die kunnen verstoren wat we hebben, zeg je.

Ik heb geen schrik meer, zeg ik. Het is me om het even dat ze ons zo zien, zeg ik. Kom kijken, zeg ik.

hijIk geloof, dat ik je graag zie.

ik Ik wil dat ze het zien. Dat ik graag gezien word, misschien. Dat ook, dat maakt deel van mij, het beeld dat de anderen maken.

enkele dagen

hij Mijn moeder komt. Ik heb haar gesmeekt om het niet te doen, maar op een dag is ze daar. De deurbel rinkelt.

Moet ik een wandeling maken? vraag je. Neen, zeg ik. Blijf hier, zeg ik.

Je moet niets zeggen, maar blijf hier, dicht bij me, zeg ik. Het is wij nu, zeg ik.

Ik doe open.

een mens Ik wou je alleen maar zien.

hij We hebben afscheid genomen.

een mens Ik aanvaard het niet.

hij Je hebt gezegd dat je akkoord was. Misschien is het goed om het contact te verbreken, zei je.

een mens Ik weet het niet meer. Ik voel me niet goed. Ik denk meer aan je dan vroeger.

Het is niet alleen maar mijn fout.

Ik was alleen. Ik heb je gekregen, en je was in niets zoals ik.

hij Ik heb geprobeerd.

een mens Ja.

hij Er is niets dat ik zo geprobeerd heb als te zijn zoals jij, of iemand te worden die je zou kunnen behagen, of eenvoudig me te verplaatsten in jouw ruimte zonder je storen.

een mens Ik heb het gezien.

hij Wanneer ik dat uiteindelijk ook deed, was ik groot genoeg om te vertrekken.

En ik ben vertrokken.

een mens Ik heb dat bijna onmiddellijk gedacht. Dit kind is niet iemand

die bij mij past, heb ik gedacht.

Maar dat kon ik je niet zeggen.

hij Je hebt het gezegd.

een mens Ah, ja?

hij Of misschien niet.

een mens Dat kan alleen maar verbeteren, heb ik gedacht. Je moet alleen de tijd nemen om je aan te passen aan wat nieuw is, heb ik gedacht, wij twee alleen, hier, heb ik gedacht, maar het heeft zich alleen maar verdergezet.

hij Ik zie je terug op een zomeravond, laat. Jij hebt gezegd: we moeten hier weg. We laden de wagen, rijden naar het zuiden, en we zullen wel zien waar we terechtkomen.

een mens Ja, dat heb ik gezegd. Zo kon ik zijn.

hij Dat heeft me plezier gedaan.

een mens Mij ook.

hij Ik kan me nog zeer goed deze reis in de auto herinneren.

een mens Ik heb naar je gekeken. Hij is gegroeid, heb ik gedacht. Hij is zo mooi, heb ik gedacht. Mijn zoon, heb ik tegen mezelf gezegd.

hij Mama, heb ik gedacht.

een mens Wij hebben op een bijna verlaten weg gereden.

hij Het was donker.

een mens Ben je moe? Kun je het nog een paar uur volhouden?

hij We gaan nu niet stoppen. Het is nog niet zo laat.

een mens Ik ben een nachtvoegel. Jij ook. Daarin ben je zoals

mij. Anders hebben we bijna niets gemeenschappelijk. De rest, moet je van je vader hebben.

hij Of eerder van mezelf. Zodat een groot deel van hetgeen ik ben niet van jullie twee komt.

een mens Misschien. Ik heb dat nooit gedacht. Dat er iets alleen maar van jou is.

Zo mooi.

Het doet me plezier dat te denken. Dat het grootste deel van jou gemaakt is zonder ons.

Ik ben fier op jou.

Je bent zo mooi. Je bent zo zacht. Vaak vraag ik me af hoe ik het heb gedaan om een zoon te hebben zoals jij. Maar ik heb steeds het gevoel dat er iets vreemds is in jou. Wie is hij? vraag ik me af.

Ik weet niet of ik je graag zie.

Ik had daar niet moeten zijn. Iemand anders had die wagen moeten besturen. Stel je een totaal andere persoon voor in de plaats van je meest nabije ouder.

hij Ik heb alleen maar jou.

een mens Ja.

hij We zijn samen.

een mens We rijden nog wat verder, vinden een rustplaats, we parkeren ons, leggen de zetels naar achter en kruipen onder de dekens.

hij We liggen daar uitgestrekt. We zwijgen. Jij zegt: wat wil je later worden?

een mens Jij antwoordt: ik weet het niet.

hij Je zegt: je moet het vlug weten. Binnen afzienbare tijd ben je volwassen. Wat je gaat kiezen gaat je gedurende een lange tijd tekenen. Daar moet je mee leven, dag na dag.

een mens Jij herhaalt: ik weet het niet.

hij Jij zegt: dat doet mij geen plezier.

een mens Ja. Zo is dat. Ik zou je anders willen. Altijd anders. Wat ik zie bevalt me niet.

hij Ik val in slaap.

een mens Ik kan niet slapen. Ik wacht een uur, een uur en een half, en nadien kan ik niet meer. Ik start de motor en rij verder.

hij Ik word wakker.

een mens Het is stil. Enkel het geluid van de wagen en de banden op het natte asfalt.

hij Ik wil iets zeggen. Maar ik kan het niet.

een mens Ga slapen jij, zeg ik. Mama wil een beetje tijd voor zichzelf, zeg ik.

hij Je draait je naar mij. Ik kijk naar je, maar ik zeg niets. Zo herinner ik me het moment, juist voordat ik plots het stuur uit je handen losruk en ons in de tegenovergestelde richting stuur.

een mens Ik heb geschreeuwd.

hij Ik bleef in de tegenovergestelde richting rijden.

een mens Wat een kracht heeft hij, heb ik gedacht.

hij Ik wou gevaarlijk zijn.

een mens Schreeuw niet, heb ik gedacht. Laat hem doen, heb ik
gedacht. Nu over het stuur vechten is erger, heb ik gedacht.

hij Ik laat niet los.

een mens Laat los! heb ik geschreeuwd.

hij We hebben de lichten gezien van een wagen tegenover ons.

een mens Ik had angst.

hij Dat was wat ik wou. Je angst zien, voordat ik toegaf en je terug
het stuur overnam. De bestuurder tegenover ons claxonneerde
en flikkerde met zijn lichten, maar je had opnieuw de controle.

Je hebt geremd en je bent gestopt aan de kant van de weg.

een mens Hij zou het stuur nooit losgelaten hebben tenzij bij een
ongeval, heb ik nadien vaak gedacht.

hij Eruit! Heb je geschreeuwd.

Ik heb gehoorzaamd.

Jij hebt me niet aangeraakt.

een mens Ik ga rijden, heb ik gedacht. Ik ga gewoon rijden. Of liever, ik
heb niets gedacht. Ik heb gewoon gereden.

hij Ik heb de wagen zien verdwijnen.

Ik ben er een moment gebleven, in de steek gelaten. Na dit zal
niets nog hetzelfde zijn, heb ik gedacht en ik ben de straat
overgestoken, ik heb me verstoppt achter een huis, aan de rand
van het bos. Hier zal ze me niet zien, heb ik gedacht, als ze me
komt zoeken.

een mens Ik ben niet teruggekeerd.

hij Nee.

een mens Ik was zo kwaad.

hij Ik ook.

een mens Maar je bent erin geslaagd om alleen naar huis terug te keren.

hij Ja.

een mens Ik ook. Uiteindelijk. Enkele weken later.

hij Ik kom het te boven. Op voorwaarde dat ze nooit terugkomt, heb ik vaak gedacht.

Ik ben een andere geworden, die herfst.

een mens Ik ga nu.

hij Waarom ben je naar hier gekomen.

een mens Ik weet het niet.

hij Wat wil je dat ik vergeet?

een mens Ik ben mezelf niet geweest gedurende al die jaren.

hij Ik ben mezelf. En jij telt niet meer.

een mens Misschien.

hij Een vreemdeling, zeg ik.

een mens Ja.

ik Mijn moeder is zoals jij. Ze komt ook naar hier.

een mens Wij slagen er niet in om afstand te behouden.

ik Ze heeft me gesmeekt. Ik zou je willen bezoeken, zegt ze.

Misschien, antwoord ik. Ik kom, zegt ze. In orde, antwoord ik.

een mens Ik mis je.

ik Ik kom niet terug.

Ik blijf hier.

een mens Ja.

ik Ik ben niets daar, in dat huis. Ik doe voor niemand goed.

een mens Maar je hebt niet de behoefte om mij te vermijden.

Ik sta dichterbij jou dan bij jouw eigen kind. En wat jullie twee betreft, ik bekijk altijd alles vanuit jouw standpunt. Het jouwe.

Het is om jou dat ik me zorgen maak. Om niemand anders. Om eerlijk te zijn. Alleen om jou.

Jij bent mijn dochter.

ik Ik heb de mijne verloren. Ik zal nooit meer dezelfde zijn.
een mens Je bent nog in de rouw.

ik Ja.

een mens Ik ben er voor jou.

ik Ik weet het.

Maar dat is niet genoeg voor me. Het is altijd jij geweest, jij, jij gedurende al die tijd, nadien waren het de kinderen, nu doe ik andere dingen.

een mens Hoe ga ik daartoe komen?

ik Ik weet het niet.

een mens Ik ben niets zonder mijn kind.

ik Het zou moeten.

een mens Ik heb altijd mijn best gedaan.

ik Ja. Ik ben er blij om.

een mens Ik ook. Ik ben blij.

ik Maar men beperkt zich tot wat men zich kan voorstellen. Het is belangrijk om zich daarvan bewust te zijn. Het minste wat een ouder kan doen, zeg ik tegen mezelf, is begrijpen wat men niet kan begrijpen, zich interesseren voor wat in zijn kind niet past binnen hetgeen men zelf is. Is zij niet nieuwsgierig om te weten welke kind zij werkelijk heeft? dacht ik vaak, stelt ze

zich tevreden om me slechts te zien als haar eigen beeld, dacht ik, en recentelijk heb ik begrepen dat ik precies hetzelfde heb gedaan met mijn eigen kinderen, ben ik nieuwsgierig geweest? vraag ik me af, heb ik andere dingen gewild dan diegene die ik me kon voorstellen, zeg ik tegen mezelf, ben ik voldoende open geweest voor alles wat zou kunnen zijn?

Het minste wat men kan doen wanneer men een kind heeft, is er meer in te zien dan alleen maar jezelf.

een mens Ik herken je niet.

ik Hoe zou je dan willen dat ik was?

een mens Een beetje meer zoals vroeger. Minder gecompliceerd.

ik Mama.

een mens Ja. Zo. Precies zo.

Lieve mama.

ik Ik weet dat ik je heb ontgoocheld.

een mens Een beetje, misschien. Zomaar weggaan, alles vergeten wat ik voor jou ben.

ik Ik kan dat niet doen, zeg ik vaak tegen mezelf, wat dan ook maar niet haar ontgoochelen, zeg ik vaak tegen mezelf wanneer ik het huis binnenkom na school.

een mens Ik ben in de keuken, ik hoor je in de hal.

Ik ben thuis, roep je.

ik Ik moet naar het toilet.

een mens Het eten is klaar.

ik Ik kom direct, roep ik, en ik loop snel de trap op, trek mijn gescheurde blouse uit en vind een andere in mijn kamer.

een mens Ze is zo mooi, zeg ik tegen mezelf wanneer je aan tafel zit.

ik Ik heb mijn haar en make-up in orde gebracht die overal was uitgelopen, ik heb het toilet doorgetrokken zodat je gelooft dat ik het gebruikt heb.

In mijn mond voel ik de wonde die ik heb opgelopen doordat andere meisjes mij op het asfalt hebben geduwd.

een mens Je bent mooi.

ik Dank je.

een mens Wanneer ik er zoals jij had uitgezien, dan zou ik een beter leven gehad hebben. Ik zou er waarschijnlijk niet zo hebben bijgezeten. Zoals nu.

Het zou gemakkelijker geweest zijn voor mij.

ik Ik ben sterk.

een mens Jij bent een meisje dat al haar doelen zal bereiken.

ik Ja.

een mens Ik ben er blij om.

ik Ik ook. Ik ben blij. Ik ben werkelijk heel blij.

Je merkt niets. Ik heb niet de behoefte om je iets anders te tonen. Alleen een glimlach.

een mens Ik bedien ons. We eten. Nadien drinken we koffie in de woonkamer.

ik Ik blijf een moment met jou aan tafel zitten, voor ik daarna terug naar mijn kamer ga. Of naar buiten. Misschien ga ik wandelen. Om mijn vrienden te zien, zeg ik.

een mens We zwijgen. Maar het is goed.

Wij hebben een goede verstandhouding.

ik Ja.

een mens Nu zijn we met zijn twee, heb ik gedacht toen ze jou in mijn armen gaven, kort na je geboorte.

Nu is het wij, heb ik gedacht.

ik Het was goed zo.

een mens Ja.

ik Je vraagt me hoe mijn dag is verlopen.

een mens Goed zeg je.

Dat zeg je altijd. Maar het doet me steeds plezier het te horen.

ik Goed zeg ik.

Ik zeg niet dat diegene die je het minst kan vertrouwen je eigen kind is. Ze zal alles doen wat nodig is om je af te schermen van haar werkelijkheid, als die niet in staat is enthousiasme te laten ontstaan.

een mens Ik ben enthousiast.

ik Ja.

een mens Toen ik jong was, was ik geagiteerd door meisjes zoals jij, meisjes die gemakkelijk slaagden in alles waartegen ik vocht, en hun manier waarop ze zich voordeden, niets maakte me somberder dan de manier waarop ze ruimte innamen, maar het is iets anders wanneer het over je eigen kind gaat.

ik Ik neem mijn ruimte in.

een mens Dat is iets wat ik je altijd zeg. Laat je gelden. Neem geen genoegen met wat dan ook, zeg ik je. Wees niet zoals ik, zeg ik je. Wat dan ook, maar niet zoals ik.

ik Je zei dat ik een volwaardig persoon ben. Dat ik kon worden wie ik wou, zei je. Ik moest er alleen maar over beslissen, zei je.

Nu ben ik diegene die ik ben.

een mens Ik denk vaak aan je.

ik Ik denk aan jou.

een mens Ik ben er gelukkig om.

Dat is het gevoel dat jij mij boven alles inboezemt. Geluk.

Ondanks alles wat gebeurd is. En nog gebeurt.

Geluk.

ik Zoveel te beter.

een mens Op een dag zal je zoon je ook komen opzoeken.

ik Denk je?

een mens Ik ben het die het hem heeft gevraagd. Ik vind dat je moet gaan, heb ik hem gezegd. Ze wil je zien, zeg ik.

ik Ik ben er niet op voorbereid. Dat gebeurt, eenvoudig.

een mens Het zal je gelukkig maken. Alles wat je hebt geprobeerd te vergeten komt terug. Het is je nakomeling die je ontmoet, één van die zeldzame personen die, op een dag, nog een gevoel zal hebben van wat jij had kunnen zijn.

De deurbel rinkelt. Het zal je gelukkig maken.

hij Ik ben niet in huis.

ik Neen. Ik ben alleen. De bel rinkelt.

Ik doe open.

een mens Hallo.

ik Het is goed dat je bent gekomen.

een mens Het is papa die mij heeft meegenomen. Hij wacht in de wagen.

ik Ik heb je gemist.

een mens Je komt niet terug naar huis.

ik Nee.

een mens Ik wist het. Papa zei dat je zou terugkomen, dat je alleen wat vermoeid was, dat het niet nodig was om je daarover zorgen te maken, denk er niet aan, zei hij, ik ben er, zei hij. Ik heb het begrepen.

ik Het heeft niets met jou te maken.

een mens Nee. Papa zei dat ook.

ik Alleen met mij.

een mens Ja.

ik Alleen mij. Daar moet je niet aan twijfelen.

een mens Alleen één vraag. Als ik meer op jou zou lijken, en niet zoveel op papa, zou je dan gebleven zijn?

ik Nee.

een mens Vaak zei je dat, je bent precies zoals hij, zei je.

ik Het spijt me.

een mens Ik zie papa graag.

ik Ja.

een mens Het is een goede man.

ik Maar niet een man waarmee ik me goed kan voelen.

een mens Hij heeft dat gezegd. Of liever, hij heeft gezegd dat jij zoiets hebt gezegd.

ik Ik geloof dat het waar is.

een mens Geloof?

ik Men weet niet alles van zichzelf.

Ik slaag er niet altijd in om te denken wat ik voel. Ik slaag er niet altijd in om te zeggen wat ik denk. Ik kan niet weten, of je begrijpt wat ik zeg zoals ik het wil. Je gedachten vatten niet

noodzakelijk de betekenis van hetgeen je hebt gehoord, en vaak kun je zelfs niet het gevoel begrijpen dat er in schuilt.

Er zijn zoveel lagen.

een mens Ik mis je.

ik Ik heb een man ontmoet. Ik moet daar zijn, waar hij is.

een mens Ja.

ik Het is niet gemakkelijk voor je.

Ik weet het. Maar het is zo.

een mens Ik herinner me een dag dat we alleen waren in het huis. Jij en ik.

ik Waar waren de anderen?

een mens Ze waren juist vertrokken, plotseling. In het midden van de nacht.

ik Ja.

een mens Herinner je het nog?

ik Vertrek, heb ik geschreeuwd.

Neem één van de kinderen mee en ga weg, heb ik geschreeuwd.

een mens Heeft hij haar meegenomen?

ik Ja.

een mens Waar zijn ze?

ik Ik weet het niet. Naar de berghut, misschien.

een mens Ze sliep niet in haar bed toen ik wakker werd.

ik Ze zijn vroeg vertrokken. Het was nog donker.

een mens Ik wou met hen meegaan.

ik Ik ook. We hadden bij hen moeten zijn. Alles zou anders geweest zijn.

een mens Papa heeft je nooit iets gedaan.

Ik heb hem ernaar gevraagd.

Nee, heeft hij gezegd.

ik Nee.

een mens Jij hebt hem gekwetst.

ik Ja.

een mens En nu is hij hier niet. We zijn alleen.

ik Ik herinner me dat ik heb gedacht dat het leven anders zou zijn, nu. Alleen wij twee, en niet de anderen.

een mens Ah ja?

ik Jij en ik in een huis, papa en zij in een ander. Elk zijn kind om zo te zeggen.

een mens Jij hebt het niet gezegd?

ik Nee.

een mens Ik denk nog vaak aan haar.

ik Ik probeer het te vermijden, maar het lukt niet.

een mens Maar ze is niet meer dezelfde die ze vroeger was. Ze veranderde, beetje bij beetje werd ze zoals ik.

ik Jullie waren niet hetzelfde.

een mens Zij is wat ik niet ben, heb ik vaak gedacht.

ik Jij wou zoals zij zijn?

een mens Ja.

ik Ik wou zoals jij zijn.

een mens Ik weet het.

ik Uiteindelijk ben je in slaap gevallen op de sofa. En ze zijn teruggekomen. Papa heeft haar in het huis gebracht. Ze was in slaap gevallen in de wagen, en hij heeft haar omgekeerd naast

jou gelegd, het hoofd naast je voeten. Wij zwegen, voorzichtig, we wilden jullie niet wakker maken.

We zijn in de keuken gaan zitten. Kom, heeft hij gezegd, ga zitten, heeft hij gezegd. We moeten praten, heeft hij gezegd.

een mens Waarover hebben jullie gepraat?

ik Excuseer me, heeft hij gezegd. Het is zeker niet alleen maar jouw fout heeft hij gezegd, ik heb er ook mijn deel in, heeft hij gezegd, excuseer me, heb ik gezegd, ik ben slecht, heb ik gezegd.

Hij heeft niet geantwoord.

Of nee, niet zo slecht, heb ik gezegd.

Ik weet het niet meer, heeft hij gezegd.

Ik heb geweend.

Zij heeft ook geweend, heeft hij gezegd. Ze is lang naast me blijven zitten zonder iets te zeggen, heeft hij gezegd, ze volgde de straat met haar ogen, en plotseling is ze beginnen te wenen, in stilte, alsof ze het uitstapje met de wagen niet wou storen, heeft hij gezegd. Ik denk niet dat ik goed overeenkom met mama, heeft ze uiteindelijk gezegd. Ik heb niet geantwoord, heeft hij gezegd.

Je had haar moeten antwoorden, heb ik al wenend gezegd.

Ik weet niet hoelang dit allemaal nog gaat blijven duren, heeft hij gezegd.

Hij is in de logeerkamer gaan slapen. Ik ben blijven zitten.

Op een bepaald moment ben ik opgestaan, ik zou zo kunnen weggaan, heb ik gedacht, op weg naar de voordeur, ik heb niets nodig om mee te nemen van hier, heb ik gedacht.

Ik had het moeten doen.

Ze zou nog in leven zijn vandaag. Maar ik ben niet vertrokken.

En zij is dood.

een mens Het was een ongeval.

ik Ik kan mijn omgeving niet sparen van wie ik ben, heb ik
gedacht.

Ik ben zoals ik ben en dat is niet zonder gevolg, heb ik gedacht.

een mens Ik ga je niet langer ophouden.

Papa wacht.

ik Ja.

een mens Ik ben ook mijn zuster.

ik Jullie waren niet gelijk.

een mens Nee. Maar ik ben haar. Het is het moment om te zeggen wat
je te zeggen hebt. En nadien vertrek ik, of liever wij, en alles
is voorbij.

ik Mijn dochter.

een mens Ja.

ik Ik zie je voor me, onophoudelijk.

een mens Wat zie je?

ik Je zit bij mij op het strand, een koude winteravond. De zon
schijnt, en heel de baai is vervroren. We hebben hout
meegebracht, en aanstekers, we leggen stenen in een cirkel.
Wij maken vuur.

een mens En daarna?

ik We kijken naar het vuur. Drinken chocolademelk. We zijn
vervroren.

We hebben iets meegebracht om op te zitten, maar we zijn niet voldoende gekleed, het beste is om dicht bij elkaar te zitten, en de warmte van de andere te voelen.

een mens We hebben onze schaatsen meegebracht.

ik Ja daarmee kon ik je overtuigen om mee te komen. Als we nu eens gingen schaatsen? heb ik je gevraagd en je was onmiddellijk bereid. Ik hou niet van schaatsen. Ik heb het nooit goed gekund. Ik ben een mens die zich alleen overgeeft aan wat ik goed kan, en de rest indien mogelijk vermijdt. Maar deze keer, een uitzondering, om samen met jou te schaatsen.

een mens Dat heeft mij plezier gedaan.

ik Jij was er goed in.

Dat verwonderde me. Het lijkt allemaal zo gemakkelijk voor haar, heb ik gedacht.

een mens Papa zei dat ik talent had.

ik Ja.

een mens Je kan hier heel goed in worden, zei hij.

ik Zo was hij. Altijd op zoek naar een nieuwe uitdaging. Overlopend van enthousiasme vanaf het moment dat je een klein beetje interesse toonde voor een activiteit.

een mens Dat deed me plezier.

ik Natuurlijk. Je was een kind en liet je graag sturen door applaus.

een mens Je laat je niet reduceren tot je prestaties, zei je me.

ik Ja.

een mens Ik haal de veters van mijn schaatsen aan.

ik Wil je niet nog een beetje bij mij blijven zitten? vraag ik je.

een mens Ik ga het ijs op. Je treuzelt.

ik Ga niet te ver, roep ik je.

een mens Je komt achter me aan. Je geeft me een teken.

ik Ik heb het je al honderd keer gezegd. Nooit voorbij de veiligheidslijn gaan. Veel verder is het ijs niet veilig. Heb je het begrepen? vraag ik je. Ja, zei je. Beloof je het? vraag ik. Ja, zei je.

een mens Je valt.

ik Je ziet me en keert om. Schaats naar mij. Ik kom er wel, roep ik.

een mens Ik kom naar je toe. Ik heb geen hulp nodig, zeg je.

ik Je stopt.

een mens Ik kijk naar je.

ik Je zegt niets, maar je aarzelt een ogenblik voordat je opnieuw begint te schaatsen.

een mens Ze gaat me volgen, zeg ik tegen mezelf.

ik Ik probeer je in te halen, maar wanneer je het opmerkt, ga je alleen maar sneller.

Ga niet te ver, roep ik je.

een mens Nog een heel klein beetje, zeg ik tegen mezelf.

ik Stop! schreeuw ik tegen je.

een mens Ik zie dat je gestopt bent aan de lijn aangebracht op het ijs.

ik Ik ben zwaar. Ik durf niet verder te gaan.

een mens Ik ben licht.

Ik schaats verder. Het is koud, ik ben niet genoeg gekleed, maar dat doet me plezier, ik maak snelheid. Ik ben vervroren maar dat doet me niets, ik blijf verder schaatsen en zeer vlug wordt de

laag ijs zeer dun onder mijn voeten, als glas, spiegelend, duister, er is geen ander spoor dan het mijne, en ik draai me om, ik zie je in de verte heel klein, je schaatst niet meer en je zwaait met twee armen, wanneer plots het ijs bezwijkt onder mijn voeten, je ziet mij en daarna zie je mij niet meer, ik ben in het water, ik ben doornat, vervroren, zwaar, ik draag teveel kleren en ik kan ze niet uitdoen.

Ik kan niet lang aan de oppervlakte blijven.

ik Men zal je nooit terugvinden.

Ze zoeken naar je gedurende enkele dagen, groepen duikers wisselen, maar wanneer het een slachtoffer van een ongeval is dat ze moeten terug vinden, kunnen ze niet oneindig doorgaan.

We hebben geen graf waar we tot inkeer kunnen komen.

Je lichaam heeft zich ontbonden in het water van de zee en laat zich oplossen.

kort na

ex Ik klop op de deur

Ik had mij voorgenomen niet zo te reageren, maar de jongen was nors en vreemd wanneer hij terug in de wagen kwam, wat is er gebeurd? heb ik hem gevraagd, wat heeft ze gezegd? heb ik gevraagd, je bent lang gebleven, heb ik gezegd, maar hij antwoorde niet, bleef daar maar zitten, zweeg, gefixeerd voor zich uitkijkend, en ik heb mijn koelbloedigheid verloren.

Ik ben hier! schreeuw ik tegen je, ik moet je spreken! schreeuw ik tegen je, en ik hou niet op, ik hamer, ik sla, hou de knop van de bel ingedrukt.

ik Ik open de deur na verloop van tijd. Het is stil geworden. Jij zit neer op de grond in de gang, geleund tegen de muur.

ex Wat heb jij hem gezegd?

ik Jij bent beter af zonder mij, heb ik gezegd.

ex Voor hem is dat niet zo makkelijk om te begrijpen.

ik Ik weet het. Maar het moest gezegd worden. Ik heb er lang over nagedacht. Ik had het hem al veel eerder moet zeggen. Er zijn zoveel dingen die je alleen maar denkt en die integendeel moeten gezegd worden.

ex Dat is niet waar. Niets gaat beter nu.

ik Jij en ik hadden nooit kinderen mogen hebben. Moeder zijn is niets voor mij. Ouderschap is niets voor ons.

ex Jij bent in shock. Wij hebben onze dochter verloren, en jij slaagt er niet in te begrijpen dat jij niet alleen de schuld draagt.

ikIk was erbij.

ex Ja.

ikIk had onmiddellijk angst dat ze te ver op het ijs zou gaan, en ik herinner me dat ze nog dicht genoeg bij mij was, zodat ik nog had kunnen reageren, haar achterna gaan, haar vastgrijpen en haar schaatsen had kunnen uittrekken, maar ik heb gearzeld, ik wou haar dat besparen, niet altijd zo heftig zijn, heb ik gedacht, rustig blijven, zei ik tegen mezelf, alles zal goed gaan, heb ik gedacht, tot het moment, kort na..., waarop ik gepanikeerd heb en haar begon te achtervolgen.

ex Ik heb vaak gedacht dat dit zou eindigen in een tragedie. Ze wordt niet oud, heb ik gedacht.

ikAh ja?

ex Ja.

Dat beangstigde me. Je hebt niet dat soort gedachten over je eigen kinderen, maar ik wel, dat was zoals ik haar zag.

ikGedurende een lange tijd heb ik mezelf zo gezien. Ik zal niet oud worden, dacht ik. Maar ik ben er nog.

ex Zij en ik worden samen oud, dat heb ik altijd over ons gedacht.

ikIk heb hetzelfde gedacht gedurende een tijd. Hij en ik, dacht ik, en ik heb je aangekeken en ik was gelukkig.

ex Ik kijk naar je, nu. Ik zou willen dat ze terugkomt, dat is wat ik denk maar ik zeg niets. Je kwam naast me zitten. Je zweeg.

Wie is diegene waarmee je nu leeft? vraag ik je.

ikIk weet het niet, zeg ik. Maar ik kan mezelf niet meer voorstellen zonder hem, zeg ik.

ex Is hij jong?

ikJa.

Ik kan bijna niet geloven dat hij me wil. Voor enkele jaren, heeft hij gezegd. In ieder geval voor enkele jaren, heeft hij gezegd.

ex En nadien kom je terug bij mij?

ikIk denk het niet.

ex Ik ken je. Op een dag neem je terug contact op. Dat stoort me niet, en zelfs dat doet me plezier. Ik zal haar dat huis tonen dat niet meer het hare is, zeg ik tegen mezelf, ik zal haar eten maken zoals men voor haar niet meer heeft gemaakt, en haar blijk geven van een nabij zijn dat onecht is.

Later op de avond ga ik met jou voor de laatste keer naar bed voordat ik je smeeek om te vertrekken. Laat je hier nooit meer zien, zeg ik.

ikJij bent zo sterk niet. Dat zou je graag zijn, maar je bent het niet.

Indien ik zou terugkomen, zou je de kracht niet hebben om te weerstaan aan wat ik voor je ben.

Daarvoor had ik nooit zo een macht over iemand gehad.

ex Dat zal voorbijgaan. Nu is het moeilijk, zeg ik tegen mezelf, maar op een dag zal ik niet meer begrijpen wie ik ben, mijn gedachten en mijn daden in dat alles.

ikJe slechtste periode.

ex Ja.

ikJe bent alleen.

Dat voel je in elk moment. Het is het eerste waaraan je denkt wanneer je wakker wordt, en het laatste dat je uit je hoofd probeert te zetten voordat je gaat slapen, en heel de dag, ononderbroken, dat gevoel van eenzaamheid, van rouw.

ex Ik antwoord niet.

ikIk wil en ik wil niet jouw leiden verzachten. Ik denk dat de mogelijkheid dat ik bij jou terugkom op een dag zal afhangen of je er nog bent, en of je haar nog mist, zeg ik tegen mezelf, en ik leg een hand op je dij, een troostende hand, en ik zie dat het je goed doet, je leunt met je hoofd tegen de muur achter je en je sluit je ogen, blijf zo zitten, fluister ik tegen je en ik buig me naar jou, ik omhels je, een deel van mij zal jou altijd willen, zeg ik.

ex Ik ben niet in staat dit te stoppen, zeg ik tegen mezelf.

ikJe raakt me aan.

ex Ik doe je slip uit, ik streel je, zacht, ik penetreer je met mijn vingers, en ik zie dat je er van geniet, een laatste keer, denk je misschien, en ik doe verder, meer en meer opgewonden, ik intensifieer de bewegingen en ik duw mijn hoofd tussen je benen.

ikJe likt me.

ex Ik krijg haar terug, zeg ik tegen mezelf. Het zijn wij, nu, zeg ik. Jij bent van mij.

ikJe gebruikt je tong, lang. Ik wil, en ik wil niet.

ex Ik wil je zien klaarkomen.

ikDat gebeurt.

ex Ik hou van je.

ikHet is gedaan. Ik sta recht.

Ik wil dat je vertrekt, zeg ik. Je hebt een zoon om zorg voor te dragen. Hij is alleen in de wagen. Hij wacht al een hele tijd.

ex Ik weet het. Ik kan niet meer helder denken.

Ik ben vernietigd.

ikIk ben het die je vernietigd heeft. We waren niet gelijk genoeg.

Het is gevaarlijk voor de meest kwetsbare.

ex Misschien.

ikIk ben het die vernietigd zal worden, nu.

Het is niet zeker dat ik nadien weer dezelfde zal worden.

ex Kom naar huis met mij, zeg ik. Wij, zeg ik. Ik vergeef je alles, zeg ik. Het is niet te laat.

ikJe weent, maar ik troost je niet. Ik ben niets meer in dat huis, zeg ik. Mijn gedachten zijn hier, bij hem.

Je antwoordt niet. Je wacht een moment, maar uiteindelijk zie ik je in de gang vertrekken.

enkele jaren later

hij Een appartement, enkele meubelen, jij en ik.

Meer niet.

ik Een nieuwe werkelijkheid, heb ik vaak gedacht.

hij We hebben het gewoonweg beslist.

ik Ja.

Ik heb alles achtergelaten, wat ik had.

hij Je bent bij mij gekomen.

ik Ik ben veranderd. Wat ik zei dat ik was is waarheid geworden. De ene ervaring volgde de andere op, en daarna kon ik niet meer diegene terugvinden die ik was geweest.

hij Ik hield echt van je.

ik Niemand kende me zo goed als jij.

hij Het was echt.

ik Voor enkele jaren, heb je gezegd.

Morgen, heb je onmiddellijk gezegd. Volgende week, heb je gezegd.
In ieder geval niet langer dan een maand, heb je gezegd.

hij Ja.

ik Je bent veranderd. Alsof dat waardoor ik me veilig gevoeld heb gedurende al die jaren, er niet meer was.

hij Na verloop van tijd wil ik niet meer zijn zoals diegene met wie ik mijn leven deel me ziet. Zo was het ook voor jou. Wat je in mij zag was gefixeerd, gestold, had vorm genomen. Zo ben ik, nu, heb ik gedacht.

ik Mijn liefste, heb je altijd gezegd. Diegene met wie je niet langer zal leven, ben je beginnen zeggen.

hij Ja.

ik Gisteren! heb je geschreeuwd. Vorige week! Heb je geschreeuwd. Een maand geleden! Heb je geschreeuwd.

hij Maar je bleef ondanks alles.

ik Ik had alleen maar ons.

hij Je hebt gesmeekt.

ik Ja.

hij Dat heeft je vernederd.

ik Hij kan me ook zo zien, heb ik gedacht.

hij Dat heeft me niet bevallen.

ik Ik veracht je, heb je gezegd.

hij Op een avond ga ik uit. Ik ontmoet iemand. Kort. Alleen voor enkele uren. Maar toch. Het gebeurt.

ik Ik wacht in het huis. Het is nacht. Ik zit neer op de grond in de inkomhal. Ik hoor je stappen in de gang. Ik hoor hoe je de sleutel in het sleutelgat steekt. Je komt binnen. Waar was je? vraag ik.

hij Een meisje, zeg ik.

ik Wie? vraag ik.

hij Ik weet niet, zeg ik. Niemand, zeg ik. Het is gebeurd, eenvoudig, zeg ik.

ik Ik ween. Ik ben mezelf niet meer. Plotseling sla ik je.

hij Ik ook.

ik Ik zie het. Het gebeurt plots. Nu verliest hij de controle, zeg ik tegen mezelf.

Ik voel de pijn.

hij Een harde slag. Met gebalde vuist.

ik Ik ween niet.

hij Ik heb angst.

Ik verontschuldig me.

Het spijt me.

Het spijt me.

Het spijt me.

ik Ik hou van je, heb ik gezegd. Het is niet voorbij, heb ik gezegd. Ik zal om het even wat doen, zodat je me hier laat blijven, heb ik gezegd.

hij Ik heb je gekust.

ik Kus me, heb ik gezegd.

Kus me.

Kus me.

hij Het was voorbij. We zijn alletwee nog een tijd in het appartement gebleven maar het was niet meer van ons.

ik Ik vertrek.

hij Ja.

ik Later zal ik dit nooit meer doen.

hij Ik heb er spijt van. Ik wil je gelukkig zien. Ergens anders, ja.

Niet hier. Maar gelukkig.

ik Het is niets zonder jou.

Ik zou kunnen doen alsof, indien dat voor jou de dingen gemakkelijk zou maken. Het gaat wel, had ik kunnen zeggen, ik kom er wel, had ik kunnen zeggen, maar dat is niet waar. De waarheid is dat ik vertrek omdat je het eist, omdat je me buiten zet. Ik weet niet wat

er met mij gaat gebeuren in de eerst komende uren of dagen, nadat ik door deze deur ben weggegaan.

Ik ben niets, nu.

hij Ik zou willen dat het een verschil zou maken. Dat jou zo te zien, me anders zou laten reageren. Maar dat is niet wat er gebeurt. Ik ben gelukkig met de idee nooit meer een relatie met jou te hebben.

Zo erg is het.

ik Ik ben vertrokken.

hij Ja.

ik Ik heb gezegd dat ik niet wist waar naar toe, maar dat was niet waar. Ik had een appartement gehuurd juist onder dat van jou. Ik ben van hier vertrokken, en ik was onmiddellijk in mijn nieuwe appartement.

hij Ik wist het.

Je hebt je verraden. Ik deed alsof ik het niet wist.

ik Ik voel me niet verraden. Ik wou dat je wist waar ik was. Dat je zou kunnen denken dat ik er niet in zou slagen het voor jou te verbergen.

Ik moet alleen dicht bij hem blijven, heb ik gedacht, blijf maar goed in zijn hoofd, heb ik aan mezelf gezegd.

hij Mij was het gelijk.

ik Dat heb ik gemerkt.

hij Ze telt niet meer, heb ik gezegd, ik ga haar vergeten, heb ik gedacht.

ik Ik kon je bewegingen horen.

Alsof ik je zag.

hij Ik heb hier een andere vrouw gehad.

ik Ja.

hij Ik ben niet iemand die lang alleen kan blijven.

ik Ik ook niet.

hij Het deed me plezier dat je niets kon doen. Ze moet ons enkel bespieden, heb ik gedacht.

ik Op een avond heb je tot ziens gezegd.

Ze is vertrokken. Ik ben haar gevolgd.

hij Ah, ja?

ik Ik ben een beetje op afstand gebleven aan de bushalte. Ik heb me op een stoel neergezet een paar rijen achter haar. Ik ben van de bus gestapt wanneer zij is afgestapt. Ik heb me in de bar gezet waar zij haar man heeft teruggevonden. Ik heb alcohol gevraagd wanneer zij wijn heeft gevraagd, en nadien heb ik haar man gevolgd wanneer hij naar het toilet ging, die avond, heb ik hem gezegd, als je vanavond met je vrouw naar bed gaat en je spuit in haar, heb ik gezegd, zal je sperma zich vermengen met resten van sperma van een jonge man.

En ik ben vertrokken.

hij Zij heeft mij nooit teruggebeld. Ze had gezegd dat ze het zou doen. Ik bel je volgende week, had ze gezegd wanneer ze vertrok.

ik Ze was niet mooi.

hij Nee.

ik Zij mag mijn plaats niet innemen, heb ik gedacht.

hij Ik mis haar. Ik ben het soort man die onmiddellijk om het even wat doet om tijd met een ander menselijk wezen door te brengen.

ik Ik ook. Ik ben dat soort vrouw.

hij Later is het belangrijker geworden te leven.

ik Ja.

hij Eerst was het alleen een voorgevoel. Dat heeft zich vlug vertaald in gedachten en woorden. Ik ben niet ziek, heb ik tegen mezelf gezegd.

Ziek, heeft de dokter gezegd. Ernstig, heeft hij gezegd. Wij naderen het einde, heeft hij gezegd.

Wij, heeft hij gezegd.

Niet wij, heb ik gezegd. Ik, heb ik gezegd.

Alleen ik.

Op en nacht kon ik niet langer alleen blijven. Ik heb zeer hard tegen de grond geklopt. Ik weet dat je er bent! heb ik geschreeuwd. Kom naar boven! heb ik geschreeuwd.

ik Ik ben gekomen.

hij Ik ga sterven, heb ik gezegd.

ik Ik weet niet wat te antwoorden.

hij Je bent tegen me aan gaan liggen. Je hebt me vastgehouden. Zo, rustig, heb je gefluisterd. Ik ben hier, heb je gefluisterd.

Moet ik blijven? heb je later gevraagd. Moeten wij ons weer met elkaar verzoenen? heb je gevraagd.

ik Ja, heb je gezegd. Ik heb niemand anders dan jou, heb je gezegd.

hij Ik heb geweend.

ik Ja.

hij Eerst in stilte. Daarna krampachtig.

ik Je hebt geschreeuwd.

Je bent tekeer gegaan in de kamer alsof je probeerde te ontsnappen aan je eigen lichaam.

hij Ik ben mijn lichaam.

ik Ja.

hij Mijn lichaam is laf.

ik Laten we er niet aan denken, nu.

hij Ik denk eraan. Jij mag kiezen om aan andere dingen te denken, maar ik ontsnap er niet aan. Ik probeer mijn hoofd anders bezig te houden, maar dat gaat niet.

ik Je valt in slaap. Ik blijf wakker. Ik kijk naar je. Zelfs in zijn slaap verlaat de angst hem niet, zeg ik tegen mezelf en ik stel me voor dat je droomt en dat de schokken op je gezicht er de sporen van zijn.

hij Ik ontwaak.

ik Ik streel je voorhoofd, je kaak.

hij Maak me niet wakker.

ik Het spijt me.

hij Laat me slapen. Laat mij alleen maar slapen. Laat me gerust!

ik Je valt terug in slaap.

hij Het spijt me, heb ik gezegd de volgende ochtend. Ik herinnerde me niet naar je te hebben geschreeuwd in het midden van de nacht, maar je hebt het mij verteld, je hebt het spijt me gezegd omdat je mijn slaap hebt verstoord, ik wist gewoon niet wat te doen, heb je gezegd, en ik ook, ik heb verschillende keren het spijt me gezegd, het is een moeilijke periode, heb je gezegd, we weten niet wat te doen noch wat we zouden moeten doen, heb je gezegd.

ik Vertrekken, eenvoudig, heb je gezegd enkele weken later.

hij We zijn vertrokken.

ik Zo zijn we. Wij zeggen iets, en dan doen we het.

hij We hebben een wagen gekocht.

ik In beweging blijven, heb je gezegd.

hij We hebben onze appartementen opgezegd en hebben de weinige zaken die wij hebben ingepakt.

ik Wij, zeg je vaak. Wij zijn het, zeg je zonder dat je protesteert.

hij Jij hebt jouw geschiedenis, en ik de mijne, maar wij kwellen elkaar niet meer met wat is geweest. Jij hebt jouw toekomst, en ik de mijne, een korte tijd, en de tijd die ons nog rest, moeten wij ons best doen, zo goed we kunnen.

ik Ik heb dat nog nooit gevoeld, voorheen.

hij Ik ook niet.

ik Wij hebben elkaar.

hij Ja. Wij hebben elkaar. Elkaar en een auto en een reisweg die voortdurend verandert.

ik Ik ben gelukkig.

hij Ik ook. Soms. Af en toe voel ik me gelukkig.

ik Ik zie het.

hij Ik besta.

ik Ja.

En we hebben nog tijd.

Een nacht hier, een nacht op een andere plaats. Soms een week op dezelfde plaats. Later een maand misschien, of meer.

We hebben steden. Kleine steden, grote steden, metropolen. We gaan van de ene plaats naar de andere zonder precieze regels.

Wij hebben landschappen. Bossen. Velden. Bergen. Misschien een soort woestijn. En wij hebben water. Watervallen. Rivieren. Meren.

Uiteindelijk hebben we de zee. Op een dag laten we onze auto en gaan we aan boord van een schip.

nu

hij Een cabine. Enkele meubelen. Bagage.

Wij.

ik Wij zijn hier.

hij De bemanning maakt de touwen los. Het schip verlaat de kade.

ik Ja.

hij Ik heb altijd van de zee gehouden.

ik Ik ook.

hij Ik heb angst.

ik Maar je hebt aangedrongen. We vertrekken, heb je gezegd.

Ja, heb ik gezegd.

We zijn nu onderweg. Binnen enkele uren zien we het land niet meer.

hij We zijn samen.

Ik denk dat ze daar zal blijven waar ik ben tot alles voorbij is, zeg ik vaak tegen mezelf. Vaak stel ik me andere dingen voor.

ik Wat stel je je dan voor?

hij Of eerder nog. Ik zie mezelf niet meer.

ik Ik zie je.

hij Ja.

Het kan haar niet behagen, zeg ik. Wat ik geworden ben.

ik Niet altijd. Hij is een schaduw van zichzelf geworden, heb ik vaak gedacht.

Dat is het verwarrende wanneer men zijn eigen bestaan zo sterk aan dat van iemand anders verbindt, de gevoelens die men heeft voor de ander zijn niet constant, en vaak bereikt de motivatie om het leven met twee voort te zetten niet het minimum vereiste. Maar dat is bijna nooit zo geweest voor mij. Ik ben van jou. Ik kom tot niets zonder jou.

hij Ik kom tot niets zonder diegene die ik was.

ik Ja.

hij En nu is het voorbij.

Nog een moment, heb ik gezegd, niet nu, heb ik gezegd, maar nee.

ik Het komt nader bij.

hij Ik heb gedacht: op een moment, straks, nadien, op volle zee, misschien, maar niet nu. Niet deze nacht.

ik En nochtans, deze nacht?

hij Ja.

ik Ik kan me het ogenblik niet voorstellen.

hij Je zal er zijn, heb je gezegd. Om me vast te houden, heb je gezegd.

ik Maar daarna. Dat kan ik me niet voorstellen.

hij Ik ook niet.

ik Alleen. Met een meer en meer koud lichaam naast mij.

hij Ik ben dat lichaam.

ik Ik hou het vast, en ik streel het en ik weet dat ik hier naast hem wil blijven voor een moment, zolang ik erin slaag, voordat de daling van de temperatuur het gevoel produceert van iets vreemds, ongekend, waarmee ik niet langer een relatie moet hebben.

hij Ik wil niets weten van wat daarna komt.

ik Nee.

hij Wij zwijgen.

ik Ja.

hij Gedurende uren. Stilte, eenvoudig.

ik Er valt niets meer te zeggen.

hij Wij begrijpen elkaar.

ik En dan is het nacht.

hij Duisternis.

ik Een laatste duisternis, zeg je rustig.

Je herhaalt het opnieuw en opnieuw, tot de woorden hun betekenis verliezen en ophouden ons zoveel schrik aan te jagen.

Een laatste duisternis.

hij En indien ik jou zou bidden om hetzelfde te doen als ik, dan zal dat niet mijn bedoeling zijn. Of eerder, het is wel mijn bedoeling, maar je moet niet naar mij luisteren.

Ik zou je willen verzoeken. Je smeken.

Ik kan het niet helemaal alleen, zeg ik je. Volg mij tot op het einde, zeg ik.

Sterf met mij.

Je moet niet antwoorden, of rekening houden met wat ik zeg. Je moet dicht bij mij zijn, maar blijf jezelf, zonder je te laten beïnvloeden.

ik Ik heb er al over nagedacht.

hij Ah ja?

ik Ja.

hij Ik ook.

ik Ik ben niet meer diegene die ik was.

hij Ik ben niet meer diegene die je hebt gekend.
ik Ik ken mezelf niet meer.
hij Mijn woorden vernietigen.
ik Vernietig.
hij Je moet niet dezelfde hoeveelheid pillen slikken als ik.
ik Ik antwoord niet.
hij Jouw lichaam is veel kleiner. Ze gaan veel vlugger werken.
ik Stilte.
hij Jij sterft wanneer ik nog in leven ben.
Ik voel het zolang ik dicht naast je lig en geen ademhaling meer hoor, maar ik draai me niet om.
Ik heb angst.
ik Je hoeft geen angst te hebben.
hij Denk je?
ik Het is niets.
hij Ik kan het me niet voorstellen.
ik Ik weet het.
hij Het is nog niet gedaan, zeg ik plotseling tegen mezelf.
ik Je verandert van mening op het laatste moment.
hij Nee.
ik Je blijft in leven.
hij Ik blijf volledig uitgestrekt stil
tot op het einde.
Ik mag niet opstaan, me forceren om te kotsen, of proberen om hetgeen ik heb ingenomen terug uit te spuwen.
Ik wil je volgen.

De wereldpremière van *Ingenting av meg* vond plaats op 1 oktober 2014 bij Théâtre National de la Colline (Parijs) in regie van Stéphane Braunschweig

Vertaal- en opvoeringsrechten bij SABAM
www.sabam.be

De vertaling is mogelijk gemaakt door Writer's Guild of Norway and
NORLA (Norwegian Literature Abroad)

Arne Lygre (Bergen, 1968) is een Noors schrijver en dramaturg. Zijn eerste stuk *Mamma og meg og menn* ging in 1998 in het Rogaland Theater (Stavanger) in première. In 2004 kreeg hij de Brage Prize voor *Tid inne*, een collectie kortverhalen. Zijn eerste novelle *Et siste ansikt*, verscheen in 2006. Hij is van 2014 tot 2016 huisschrijver van het Nationaal Theater in Bergen. Deze is het eerste in het Nederlands vertaalde toneelstuk van Arne Lygre.

Toneelwerk

Ingenting av meg - 2013

Jeg forsvinner - 2011

Så stillhet - 2008

Dager under - 2006

Mann uten hensikt - 2005

Skygge av en gutt - 2003

Brått evig - 1999

Mamma og meg og menn - 1998

Ludwig Dierinck (1963, Wetteren, België) studeerde piano, trompet, muziekgeschiedenis, notenleer en harmonie aan het Muziekconservatorium in Gent en theater aan het RITS in Brussel. Werkte als scenarist en regisseur voor televisiedrama, en als regisseur en dramaturg bij NTG en Publiekstheater Gent. Hij vormt sinds 2015 een vertaalduo met Alain Pringels.

Vertalingen Dierinck&Pringels

Arne Lygre- *Niets van mij* - 2015

Marius von Mayenberg - *Martelaar* - 2014

Alain Pringels (1962, Lokeren, België) dramaturg, regisseur, vertaler en auteur, combineerde een aantal jaren zijn werk als theatermaker met een praktijk als psycholoog. Naast zijn eigen theatergroepen (De Schizo's, Zwarte Meeuw en Unweeded Garden) werkte hij als dramaturg en regisseur bij NTG en Publiekstheater (1996-2003), waarvoor hij enkele stukken van Shakespeare en Tsjechov vertaalde en zelf nieuw werk schreef. Sinds 2004 is hij dramaturg bij Toneelgroep De Appel (Den Haag). Ook voor De Appel vertaalde hij. Als auteur schreef hij mee aan de theatermarathons *Odysseus* en *Tuin van Holland*. Hij is medewerker van het virtuele tijdschrift *Alphaville*. In 2015 schreef hij voor de Amsterdamse toneelgroep Stormvogels een bewerking van *De meester en Margarita*

(Boelgakov). Hij vormt sinds 2015 een vertaalduo met Ludwig Dierinck.

Vertalingen

Bacchanten - Euripides - 2010

Het woud - A. Ostrovski - 2007

Orgia - P. Pasolini - 2008

'n Meeuw - A. Tsjechov - 2001

Macbeth - W. Shakespeare - i.s.m. Guy van Sande - 1999

De Getemde Feeks - W. Shakespeare - 2002

Othello - W. Shakespeare - 2000

Toneelwerk

De meester en Margarita - boekbewerking naar leven en werk van Boelgakov - 2015

Tuin van Holland - i.s.m. Aus Greidanus en Jules Terlingen - 2010

Odysseus - i.s.m. Aus Greidanus en Jules Terlingen - 2007

K, als een hond - naar leven en werk van Kafka - 2000

Titanic - 1999